

Transitievisie Warmte 2.0

Reg. Nr. Z/23/190393 343552

Onderwerp: Inspreekverslag concept Transitievisie Warmte 2.0

Datum: 1 augustus 2023

Nr.	Gericht op onderdeel TVW 2.0	Zienswijze	Reactie	Wijziging in TVW 2.0
001	Paragraaf 2.2 Ambitie Beekdaelen	<i>Misschien heb ik er overheen gelezen, maar een korte onderbouwing waarom de genoemde CO2 reducties in figuur 2 realiseerbaar zijn, is zinvol. Zijn de genoemde waardes bijvoorbeeld gebaseerd op ervaringen elders of op berekeningen?</i>	Door de visie heen en in bijlage III is beschreven dat de ambitie in aardgasreductie is opgesteld en onderbouwd uit geanalyseerde data en overleggen met stakeholders. Er is gebruik gemaakt van de onderstaande bronnen waaruit de beschreven data is geanalyseerd, besproken met stakeholders en verwerkt tot de huidige ambitie in aardgasbesparing: Ambitie = 23% aardgasbesparing in 2030 in de gebouwde omgeving t.o.v. 2020 - <i>Hoofdstuk 4. Gemeentebrede aanpak:</i> 15% aardgasbesparing middels de Gemeentebrede aanpak. Deze aanpak biedt extra ondersteuning aan de autonome verduurzaming van woningen en utiliteiten. We anticiperen hierbij als gemeente op de vraag en behoeften die er bij gebouw eigenaren liggen. - <i>Hoofdstuk 5. Kernversnellingen:</i> 7% aardgasbesparing willen we met kernversnellingen realiseren, dus boven op de autonome verduurzaming. Dit houdt in samenwerken met de inwoners, woningcorporaties, Enexis, bedrijven en overige belanghebbenden binnen een kern. - <i>Hoofdstuk 6. Gemeentelijke gebouwen:</i> <1% aardgasbesparing door het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Deze <1% gemeente breed houdt in dat ons vastgoed 50% minder aardgas gaat gebruiken in 2030.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

			<u>Bronnen</u> - Gegevens en doelstellingen van Rijksoverheid (<i>Klimaat en energieverkenning 2020 & Beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving 2022</i>) - Analyse van autonome verduurzaming van woningen binnen Zuid-Limburg. (<i>Klimaatmonitor 2023</i>) - Verwachte en na te streven tijdlijn Parkstad Limburg Energietransitie (<i>PALET 2015</i>) <i>Deze bronnen zijn ook weergegeven in de bronnenlijst van de TVW 2.0</i> <u>Stakeholders</u> - Netbeheerder Enexis - Onderzoeksbureau Stantec - WoonWijzerWinkel - Woningcoöperatie Weller - Woningcoöperatie Wonen Zuid - Woningcoöperatie Wonen Limburg - Woningcoöperatie ZoWonen - Ambtelijke organisatie - Raadscommissie fysieke leefomgeving - Waterleiding Maatschappij Limburg	
002	Paragraaf 3.1.1 Figuur 5. Potentieanalyse Warmtealternatieven Beekdaelen	blz 14. De uitgevoerde potentie-analyse omschrijft dat er nagenoeg maar één geschikte oplossing is: de hybride WP. Uit mijn eigen ervaring, maar ook als ik zie wat installateurs veelal plaatsen, worden er toch tal van all-electric warmtepompen succesvol toegepast. Het lijkt erop dat de analyse al door de werkelijkheid is ingehaald, dit	De potentieanalyse voor warmtealternatieven, waaruit figuur 5 is gekomen, geeft aan dat er momenteel voornamelijk potentie is voor hybride warmtepompen. Zoals u deelt maar wij ook vermeld hebben in de visie is de volledige all-electric warmtepomp voor sommige woningen ook al toe te passen. Paragraaf 3.3 geeft de richtlijn weer hoe te verduurzamen. Hierin staat dat (waar mogelijk) als eerste de stap isoleren geadviseerd wordt. Daarna kan een hybride warmtepomp of all-electric	Geen wijzingen

Transitievisie Warmte 2.0

		geeft een beetje een raar gevoel bij het lezen van het rapport.	warmtepomp worden toegepast. Het is woningafhankelijk of deze geschikt is voor een all-electric warmtepomp. Het advies is dan ook om een adviseur dit te laten onderzoeken in een woning. Het beste uitgangspunt is een all-electric warmtepomp, wanneer de bouwtechnische - en gebruikersomstandigheden dit toelaten.	
003	Paragraaf 3.2.1 Financiering	Blz. 18. Nationaal warmtefonds: de grens voor het gezamenlijk inkomen is niet Euro 48.625 euro maar Euro 60.000. Op de website van het fonds staat op de intro het oude bedrag, maar als je het formulier invult staat er Euro 60.000. N.B. volgens het webinar van de Woonwijzerwinkel is het ook Euro 60.000.	Het klopt wat u aangeeft. Dank voor uw oplettendheid. Het Nationaal Warmtefonds heeft per juni 2023 haar regeling aangepast. Doordat de concept Transitievisie Warmte 2.0 begin juni ter inzage is gelegd was de gewijzigde regeling nog niet verwerkt in de conceptvisie. Deze wijziging zullen we meenemen in de definitieve Transitievisie Warmte 2.0.	Paragraaf 3.2.1 Het benoemd verzamelinkomen voor een 0% lening van €48.625 wordt gewijzigd in €60.000.
004	Paragraaf 3.2.2 Maatschappelijke kosten	paragraaf 3.2.2, maatschappelijke kosten. Beetje raar ongrijpbaar verhaal. Wordt hier concreet bedoeld dat als iedereen nu een all electric warmtepomp neemt het elektriciteitsnet overbelast wordt en er daarom zo sterk gestuurd wordt op een hybride variant?	Het doel van paragraaf 3.2.2 is om te delen dat binnen deze visie rekening is gehouden met de maatschappelijke kosten. Het advies is dat we inzetten op isoleren en daarna een hybride- of all-electric warmtepomp. Deze opties hebben de laagste maatschappelijke kosten blijkens het onderzoek van bijlage II en de Startanalyse. Dit houdt in dat het momenteel de laagste kosten heeft voor zowel gebouweigenaren als de netbeheerder als andere betrokken partijen. De netbeheerder Enexis heeft bijgedragen aan dit advies. Het uitgangspunt van de netbeheerder is dat bij een hybride- of all-electric warmtepomp het elektriciteitsnet voorbereid dient te worden voor meest net-intensieve variant, de all-electric warmtepomp.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

			Ondanks dit uitgangspunt hebben deze opties lagere maatschappelijke kosten dan een warmtenet binnen Beekdaelen.	
005	Volledige visie	Persoonlijke mening m.b.t. de aanpak: Het rapport leunt teveel richting bestaande woning iets beter isoleren en zo snel mogelijk plaatsen van een hybride warmtepomp. Het echt minimaliseren van het energieverbruik van de woning komt zo in de knel. Een voor de bewoner logischer en goedkoper alternatief met eenzelfde orde van CO2 reductie (op de korte termijn en op de langere termijn hogere CO2 reductie) is: woning veel beter isoleren en daarna plaatsen van een all-electric warmtepomp. Bij de hybride variant wordt er eerst te weinig geïsoleerd en een kleine warmtepomp geplaatst, dan moet er naderhand nog extra geïsoleerd worden (maar dat gebeurt dan waarschijnlijk niet meer) en moet er in een grotere warmtepomp geïnvesteerd worden. Eindresultaat: twee warmtepompen kopen, iets minder geld aan isolatie besteed maar wel een blijvend te hoog energieverbruik door een onvoldoende geïsoleerde woning.	Bedankt dat u uw mening uitspreekt en met ons wilt meedenken. We waarderen dit. Graag delen we ons perspectief waarom we voor deze aanpak hebben gekozen en hoe dit zich verhoudt tot uw mening. Als eerste stap om aardgas te besparen geven we aan: isoleren en ventileren. Omdat elk gebouw anders is kunnen we niet één advies geven. Dit dient per gebouw te worden onderzocht door een daartoe gespecialiseerd adviseur. Het advies dat we in de visie geven (paragraaf 3.1.1 en bijlage V) is om woningen volgens de nationale Streefwaarden te isoleren wanneer er grootschaliger wordt verbouwd/verduurzaamd. Deze waarden zijn gebaseerd op een energielabel >A woning. (Als voorbeeld: Rc dak = 8 m²K/W & Rc gevel = 6 m²K/W) Wanneer deze mate van isolatie bouwtechnisch of wegens andere redenen niet mogelijk of wenselijk is, worden de nationale Standaardnormen geadviseerd. Dit zijn normen waarmee woningen gebouwd na 1945 energielabel A/B behalen. Voor woningen gebouwd vóór 1945 zijn de normen iets minder streng omdat deze woningen over het algemeen moeilijker zonder bijkomende problemen zijn te isoleren. Met zowel de Standaardnormen als de Streefwaarden is theoretisch een all-electric warmtepomp mogelijk. Alsnog willen gebouweigenaren dit in de praktijk niet altijd toepassen vanwege bijvoorbeeld de volgende redenen: financiën, niet juiste warmteafgifte systemen, geen goed	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

			gevoel bij maatregel/wachten op een beter alternatief, onvoldoende mogelijkheid om te isoleren bijv. bij monumentaal gebouw. Meer informatie over isoleren voor woningen: Standaard en streefwaarden voor woningisolatie (rvo.nl) Meer informatie over isoleren voor utiliteiten: Energieprestatie-eisen bij verbouw en renovatie (rvo.nl) Al met al is het huidige advies om te verduurzamen via de all-electric warmtepomp. Omdat de aanpak in praktijk ook anders kan uitvallen kijken we er realistisch naar en adviseren we ook een hybride-warmtepomp. Wat voor sommigen kan betekenen dat 2 warmtepompen aangeschaft worden over een langere periode.	
006	Hoofdstuk 3. Naar een energiezuinig en aardgasvrij Beekdaelen	GELUIDSOVERLAST: NADER ONDERZOEK GEWENST Er zijn nogal veel woningen die dicht bij elkaar staan en waar deze buitenunits tot geluidsoverlast kunnen leiden. Dit moet u als gemeente eerst nader onderzoeken aler blindelings deze techniek toe te passen. Het is in die gevallen juist af te raden om die techniek toe te passen. Juridische procedures kunnen toekomstig worden verwacht tegen deze geluidsbronnen.	We begrijpen uw zorgen. Het advies dat in de visie gegeven wordt om een hybride of volledig elektrische warmtepomp te kiezen geldt alleen wanneer de omstandigheden rondom een gebouw het toelaten (waaronder dus ook geluidseisen) en een vakkundige installateur in te schakelen. Dit ligt in lijn met het advies van Rijksoverheid en het onderzoeksbureau dat de warmtealternatieven voor aardgas heeft onderzocht. Aan de hand van deze voorwaarden die in de visie worden weergegeven wordt getracht om zoveel mogelijk de overlast te beperken.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

007	Hoofdstuk 3. Naar een energiezuinig en aardgasvrij Beekdaelen	HOGER STROOMVERBRUIK Ook worden deze apparaten kunnen door slijtage steeds luider worden en steeds meer energie verbruiken. De toepassing van warmtepompen veroorzaakt in veel gevallen een hoger stroomverbruik. Eigenlijk zou men minder stroom/energie nodig moeten hebben bij goede alternatieve oplossingen.	De efficiëntie van warmtepompen kan door de loop van jaren en gebruik afnemen. Dit kan leiden tot een hoger elektriciteitsgebruik. Om de verhoging van het elektriciteitsgebruik zoveel mogelijk te beperken wordt daarom in de visie als eerste geadviseerd om grondig te isoleren waar mogelijk. Hiermee wordt getracht om zo efficiënt mogelijk een woning te kunnen verwarmen. Dit houdt dus in dat de warmtepomp minder energie nodig heeft om een gebouw te verwarmen en dus relatief minder elektriciteit zal gebruiken.	Geen wijzigingen
008	Hoofdstuk 3. Naar een energiezuinig en aardgasvrij Beekdaelen	AARDGAS ALS BRON HANDHAVEN Voorts kan ook worden gesteld dat aardgas NIET als brandstof moet worden afgeschaft, omdat dit een relatief schone brandstof is, er vele mensen hiervan gebruik maken en ook omdat dit in diverse gevallen goedkoper is dan dure alternatieven. Dit geldt des te meer als het verbruik relatief laag is. Ook heeft elke burger die reeds een aardgasaansluiting heeft het recht deze te behouden. Handhaving van de levering voor bestaande situaties dus. Voor zover de overheid het recht meent te hebben dit eenzijdig te kunnen wijzigen, pleegt men inbreuk op het eigendomsrecht en inbreuk op leveringscontracten in de private	We respecteren de keuzevrijheid van inwoners en hebben als doel om de maatschappij te helpen en geen inbreuk te plegen op uw rechten. De uitfasering van aardgas is een nationale doelstelling afkomstig uit het Klimaatakkoord van Parijs, en als Nationaal Klimaatakkoord vastgesteld. Hierin wordt gesteld om in 2050 geen fossiele, en dus eindige, brandstoffen te gebruiken zoals aardgas. Allemaal met de reden om ons milieu te beschermen. Gemeenten hebben van het Rijk de rol gekregen om lokaal deze transitie uit te voeren. Om deze reden is deze visie opgesteld om op gemeenteniveau gebouw eigenaren te helpen met een realistische oplossing. In de visie wordt een advies gesteld hoe we gezamenlijk het aardgasgebruik kunnen reduceren. Door te isoleren met mogelijk een hybride- of volledig elektrische warmtepomp kan het gebruik van fossiele brandstoffen worden gereduceerd.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

		sector maar ook in de bedrijfssector.	Het is en blijft een advies waarbij we handvatten en ondersteuning willen geven om de overstap naar fossielvrij waar te maken voor iedereen.	
009	Paragraaf 3.1.4 Hoe zit het met waterstof, groen gas en biogas?	WATERSTOF Voorts moet de optie voor de toekomst open worden gehouden om waterstof als nieuwe brandstof door de bestaande leidingen te kunnen ontvangen, zodat men van aardgas naar waterstofgas kan omschakelen. We kunnen immers niet in de toekomst kijken.	We kunnen inderdaad niet in de toekomst kijken maar houden de mogelijkheid open voor duurzame gassen zoals waterstof. In paragraaf 3.1.4 wordt beschreven dat waterstof een gas kan zijn om gebouwen te verwarmen. Alleen de huidige productie hiervan is te beperkt om gebouwen te verwarmen en het is onzeker wat de productie is in 2030. Daarbovenop komt dat het Rijk heeft uitgesproken om duurzame gassen zoals waterstof eerst te willen gebruiken voor de industrie en mobiliteit. De visie wordt in 2028 herijkt en daarmee wordt ook opnieuw naar de potentie van mogelijke technieken gekeken. Tot die tijd zullen we als gemeente wel kijken naar de mogelijkheden van innovatief duurzaam gas en kansen benutten die er zijn. Het huidig gasnet blijft tot deze tijd liggen en wordt zover mogelijk voorbereid om ook andere duurzame gassen te vervoeren, zoals waterstof.	Geen wijzigingen
010	Paragraaf 3.2 Haalbaar en betaalbaar	ik ben bijna klaar na 5 jaar verbouwen en die aardgas vrije toekomst betekend dat ik zowat alles weer opnieuw mag gaan doen. Wie gaat mij dit betalen want ik kan me dat niet veroorloven.	We begrijpen dat deze transitie voor grondige veranderingen kan zorgen bij iedere woning maar bekijken het vanuit een realistisch en praktisch perspectief. We adviseren met de visie om te isoleren en een hybride- of volledig elektrische warmtepomp aan te schaffen wanneer mogelijk. Het doel is om gebouweigenaren te ondersteunen in deze transitie.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

			Hierbij gaan we niemand dwingen maar willen we helpen om stappen te zetten in aardgasreductie, zowel groot als klein. In paragraaf 3.2. 'Haalbaar en betaalbaar' staan een aantal financieringsmogelijkheden beschreven die kunnen ondersteunen bij het nemen van maatregelen. Maar zoals gezegd: het blijft een eigen keuze en u kunt dus op eigen tempo verduurzamen. Wel proberen we rekening te houden met de nationale doelstelling.	
011	Paragraaf 3.2 Haalbaar en betaalbaar	Ik wil niet van het gas af ivm met de meer kosten van electrisch koken en verwarmen. Wie gaat die meer kosten betalen?	Het kan zijn dat elektrisch koken en verwarmen op momenten meer kan kosten dan het oplevert. Alsnog ligt de doelstelling breder en willen we het klimaat beschermen waar we in leven. Binnen Beekdaelen hebben we wel gesteld dat de investeringen die gedaan worden moeten lonen en geven daarbij verschillende mogelijkheden aan in paragraaf 3.2 'Haalbaar en betaalbaar'. Deze mogelijkheden kunnen inzichtelijk maken welke investeringen voor uw woning realistisch en betaalbaar zijn.	Geen wijzigingen
012	Hoofdstuk 3. Naar een energiezuinig en aardgasvrij Beekdaelen	Waarom die dwang? Wij zijn zo weinig vervuילend met ons schoon aardgas dat die hele transitie zo goed als niks oplevert buiten een hoop kosten en vervuiling van de natuur door windmolens en zonneparken.	We respecteren de keuzevrijheid van inwoners en hebben als doel om de maatschappij te helpen. De uitfasering van aardgas is een nationale doelstelling afkomstig uit het Klimaatakkoord van Parijs, en als Nationaal Klimaatakkoord vastgesteld. Hierin wordt gesteld om in 2050 geen fossiele, en dus eindige, brandstoffen te gebruiken zoals aardgas. Allemaal met de reden om ons milieu te beschermen. Gemeenten hebben van het Rijk de rol gekregen om lokaal deze transitie uit te voeren. Om deze reden is deze visie opgesteld om op gemeenteniveau gebouw eigenaren te helpen met een realistische oplossing.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

			In de visie wordt een advies gesteld hoe we gezamenlijk het aardgasgebruik kunnen reduceren. Door te isoleren met mogelijk een hybride- of volledig elektrische warmtepomp kan het gebruik van fossiele brandstoffen worden gereduceerd. Het is en blijft een advies waarbij we handvatten en ondersteuning willen geven om de overstap naar fossielvrij waar te maken voor iedereen.	
013	Hoofdstuk 3. Naar een energiezuinig en aardgasvrij Beekdaelen	Zorg voor alternatieven en dwing niet 1 versie op, op deze manier maak je alles erg afhankelijk en zeer gevaarlijk voor manipulatie in de toekomst. Zoals op dit moment al is met de "slimme" meter. Die is alleen slim voor leveranciers en van afstand bestuurbaar.	Aan de hand van deze visie willen we graag duidelijkheid scheppen in hoe u kunt verduurzamen. Er zijn zoals u aangeeft verschillende alternatieven om fossielvrij te verwarmen waarbij alle mogelijkheden open blijven voor u om uit te kiezen. In de visie adviseren we de weg om eerst te isoleren en daarna een hybride- of volledig elektrische warmtepomp te overwegen. Als u liever voor een ander fossielvrij alternatief kiest mag dat natuurlijk ook en sluiten we dit zeker niet voor u uit.	Geen wijzigingen
014	Geen betrekking op deze visie	Wat gebeurt er in de winter als we geen zon in de avonden hebben terwijl het gebruik hoog is? Stel we hebben een windstille periode erbij en het hele land ligt plat.	Deze reactie gaat over elektriciteitsgebruik en hernieuwbare elektriciteit opwek. Deze onderwerpen vallen buiten deze visie die over het reduceren van het aardgasgebruik gaat. Om u toch van een antwoord te voorzien het volgende: De elektriciteitsvoorziening van de toekomst is een complex systeem waarbij wordt ingezet op leveringszekerheid en hernieuwbare energielevering. Door inzetten op verschillende locaties met verschillende hernieuwbare elektriciteit opwekkers en vormen van opslag wordt gewerkt aan leveringszekerheid.	Geen wijzigingen

Transitievisie Warmte 2.0

015	Geen betrekking op deze visie	Ik wil in de toekomst best zonnepanelen plaatsen maar dan alleen in combinatie met voldoende accu capaciteit om het een week te kunnen uithouden en dan geheel onafhankelijk te zijn van energie leveranciers. Waarom wordt daar niet meer energie vanuit regering in gestopt ipv nog meer afhankelijk te worden van energieleveranciers die nu al te veel macht hebben zie de enorme kosten die we nog steeds betalen voor energie terwijl lever kosten duidelijk omlaag gegaan zijn.	Deze reactie gaat over elektriciteitsgebruik en hernieuwbare elektriciteit opwek op nationaal niveau. Deze onderwerpen vallen buiten deze visie en onze rol als gemeente die over het reduceren van het aardgasgebruik gaat.	Geen wijzigingen
-----	-------------------------------	--	--	------------------